

Αθήνα, 14/09/2023

Προς: **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Θέμα: **Απάντηση στην Επίκαιρη Επερώτηση Βουλής του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ 591/5.9.2023 με θέμα «Η μέγιστη τιμή του ρεύματος προκύπτει τις ώρες με την υψηλότερη συμμετοχή των μεγάλων υδροηλεκτρικών της ΔΕΗ στην αγορά» (αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-357183/6.9.2023)**

Σελίδες: **5**

Κωδικός: **Ο-104840**

Αξιότιμοι κύριοι,

Σε απάντηση της εν θέματι Ερώτησης παρακαλούμε όπως ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα ως προς τα τρία ερωτήματα:

Πρώτο ερώτημα

Με την εφαρμογή του Μοντέλου Στόχου στην Ελλάδα από την 1η Νοεμβρίου 2020, καταρχήν σε μη συζευγμένη λειτουργία, και στη συνέχεια με τη σύζευξη της Αγοράς Επόμενης Ημέρας στην Ελλάδα, με την αντίστοιχη αγορά της Ιταλίας στις 15 Δεκεμβρίου 2020 και μετέπειτα με την αντίστοιχη αγορά της Βουλγαρίας στις 11 Μαΐου 2021, επιτυγχάνεται η σύγκλιση των τιμών χονδρεμπορικής αγοράς στην Ελλάδα, με τις αντίστοιχες τιμές των υπολοίπων Ευρωπαϊκών κρατών, μέσω ανταγωνιστικών κανόνων αγοράς. Η διαμόρφωση της ωριαίας τιμής είναι ένα πολύπλοκο ζήτημα που εξαρτάται από διάφορους παράγοντες, όπως, ιδίως, πρόβλεψη ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, δυναμικότητα διασυνδέσεων (εισαγωγές και εξαγωγές), έγχυση υποχρεωτικών νερών, πιθανή λειτουργία μονάδων σε δοκιμαστική λειτουργία, πρόβλεψη παραγωγής από ΑΠΕ.

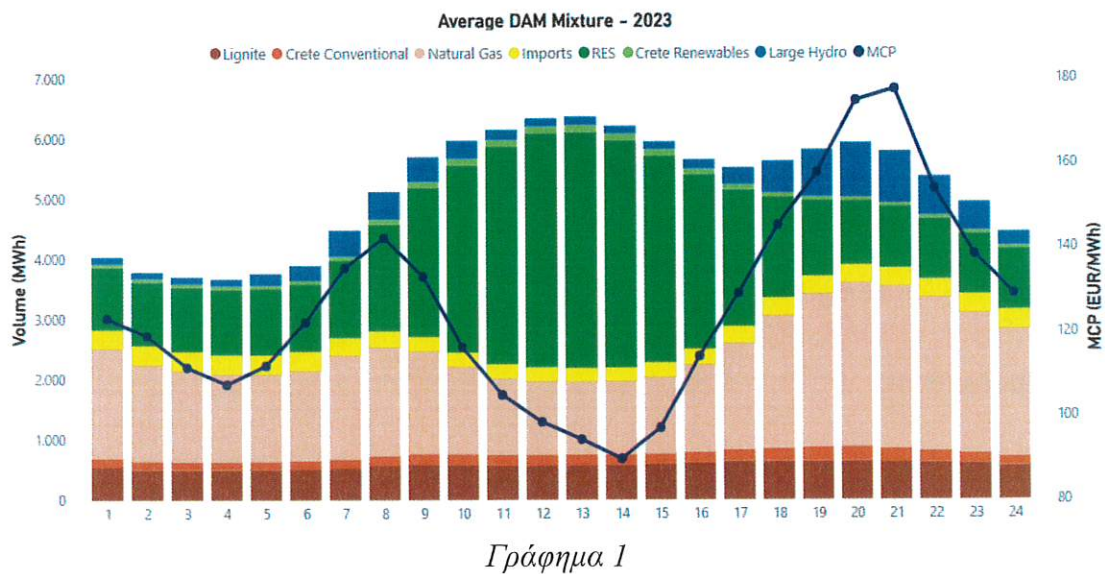
Ειδικά για τις Υδροηλεκτρικές Μονάδες της ΔΕΗ, επισημαίνεται ότι συμμετέχουν στην Αγορά Επόμενης Ημέρας με δύο τρόπους:

α) «υποχρεωτικά νερά», τα οποία πρέπει ημερησίως να εγχυθούν - για λόγους ιδίως ύδρευσης, άρδευσης και διατήρησης στάθμης ταμιευτήρων – και τα οποία δηλώνονται από τον ΑΔΜΗΕ με εντολές «Αποδοχής Τιμής και Προτεραιότητα Εκτέλεσης» και εισάγονται

στον αλγόριθμο επίλυσης με την Κατώτατη Τιμή (-500€/MWh), χωρίς συνεπώς να επηρεάζουν την τιμή της χονδρεμπορικής αγοράς. Πρόκειται για τρόπο αντίστοιχο με αυτόν που δηλώνεται από τον ΔΑΠΕΕΠ η παραγωγή των ΑΠΕ με λειτουργική ενίσχυση.

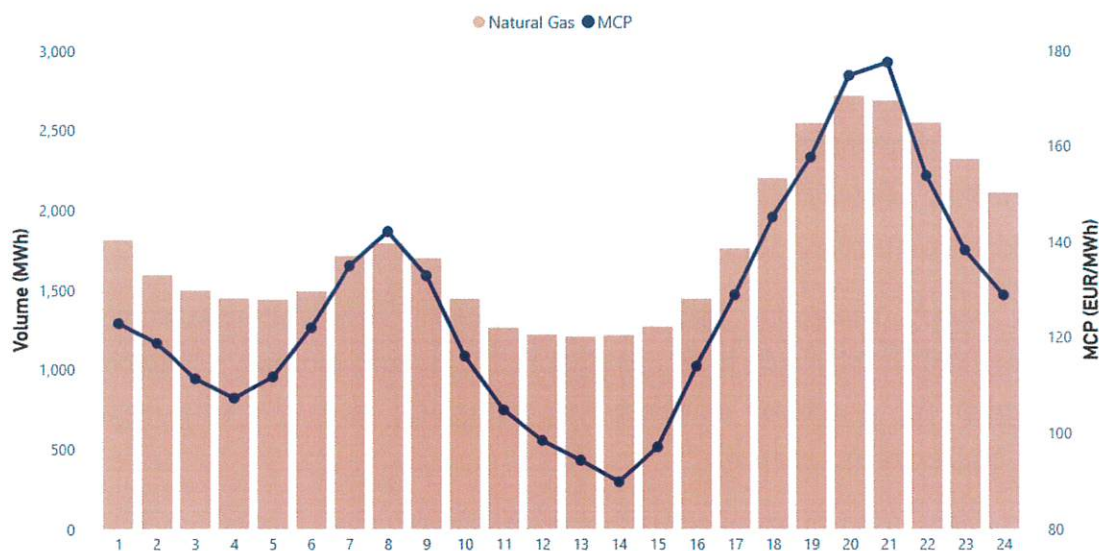
β) τα λοιπά, τα οποία συμμετέχουν κανονικά στην αγορά υποβάλλοντας προσφορές ποσότητας-τιμής.

Στα γραφήματα που ακολουθούν παρουσιάζονται το ωριαίο μείγμα της μέσης ημέρας για το 2023 (Γράφημα 1) καθώς και η Μέση Ωριαία Ποσότητα Συναλλαγών ΥΗΣ με εντολή Αποδοχής Τιμής και Προτεραιότητα Εκτέλεσης (Γράφημα 2). Οι συγκεκριμένες ποσότητες αφορούν κυρίως εγχύσεις Υποχρεωτικών Νερών και σε ένα μικρό μέρος ποσότητες που έχουν προκύψει από διμερή συμβόλαια.

Παρατηρείται λοιπόν ότι η Έγχυση Υποχρεωτικών Νερών μεγιστοποιείται τις ώρες 19-22 όπου εμφανίζονται οι υψηλές τιμές. Κατά τις ίδιες ώρες μεγιστοποιείται η συμμετοχή των

μονάδων Φυσικού Αερίου στην Αγορά Επόμενης Ημέρας, όπως φαίνεται και στο Γράφημα 3.

Γράφημα 3

Σύμφωνα με τα ως άνω, η μεγάλη συμμετοχή των ΥΗΣ στην Αγορά Επόμενης Ημέρας δεν επηρεάζει την διαμόρφωση τιμής, καθώς οι μεγαλύτερες ποσότητες έχουν υποβληθεί στον αλγόριθμο επίλυσης με αρνητική τιμή συντείνοντας στην μείωση της τιμής της αγοράς. Αντίθετα, από το Γράφημα 3 φαίνεται να υπάρχει συσχέτιση της Τιμής Εκκαθάρισης Αγοράς με την συμμετοχή των μονάδων Φυσικού Αερίου.

Ειδικά για τις 31.08.2023, την 20η ώρα, όπου παρατηρήθηκε υψηλή τιμή (362 €/MWh) στην Αγορά Επόμενης Ημέρας, η Ελλάδα ήταν εισαγωγική τόσο από την συζευγμένη Ιταλία όσο και από την συζευγμένη Βουλγαρία (45.9 MW) σύμφωνα με τα δημοσιευμένα δεδομένα του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, από το οποίο συμπεραίνεται ότι η τιμή εκκαθάρισης για την συγκεκριμένη ώρα επηρεάστηκε σημαντικά και από τις δύο γειτονικές χώρες, περισσότερο από την Ιταλία όπου εξαντλήθηκε όλη η δυναμικότητα της διασύνδεσης (500 MW).

Δεύτερο ερώτημα

Μετά την 1η Ιουλίου 2022 εφαρμόζεται νέος προσωρινός μηχανισμός στην Αγορά Επόμενης Ημέρας και στην Ενδοημερήσια Αγορά σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 122 του ν. 4951/2022 (ΦΕΚ Α' 129/4.7.2022), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 (1δ) του άρθρου 106 του ν. 4964/2022 (ΦΕΚ Α' 150/30.07.2022), με το άρθρο 64 του ν. 4986/2022 (ΦΕΚ Α' 204/28.10.2022) και διαμορφώθηκε τελικά με το άρθρο 92 του ν. 5027/2023 (ΦΕΚ Α' 48/02.03.2023).

Ο μηχανισμός εισάγει ανώτατο όριο στα έσοδα των παραγωγών, μέσω της επιβολής διοικητικά καθοριζόμενων τιμών σε κάθε τεχνολογία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και ενεργοποιείται στη διαδικασία εκκαθάρισης των αγορών από τον Φορέα Εκκαθάρισης

Αγοράς με σκοπό την επιστροφή της υπερβάλλουσας αγοραίας αξίας των πωλήσεων ηλεκτρικής ενέργειας στο εθνικό Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/70248/2434/6.7.2022 (ΦΕΚ Β' 3517/6.7.2022) ο νέος προσωρινός μηχανισμός εφαρμόστηκε καταρχήν από τις 8 Ιουλίου 2022 στην Αγορά Επόμενης Ημέρας. Στη συνέχεια με την έκδοση σειράς Υπουργικών Αποφάσεων επεκτάθηκε το πεδίο εφαρμογής του στις Συμπληρωματικές Περιφερειακές Ενδοημερήσιες Δημοπρασίες και στο μηχανισμό Συνεχούς Συναλλαγής της Ενδοημερήσιας Αγοράς.

Με την Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/115180/4229-τροποποίηση της ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/70248/2434 (ΦΕΚ Β' 5649/04.11.2022)) καθορίστηκε η Μεθοδολογία υπολογισμού της διοικητικά καθοριζόμενης μοναδιαίας τιμής για κάθε τεχνολογία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Δεν είναι στη διάθεση της Αρχής τα στοιχεία βάσει των οποίων καθορίστηκε η διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή αποζημίωσης των Μεγάλων Υδροηλεκτρικών σε 112 €/MWh, όπως προκύπτει και από τα Έχοντας Υπόψη των σχετικών Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/115180/4229, όπως τροποποιήθηκε με την ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/70248/2434.

Τρίτο ερώτημα

Όπως αναφέρεται και ανωτέρω, η διαμόρφωση της ωριαίας τιμής της χονδρεμπορικής Αγοράς Επόμενης Ημέρας είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων, όπως ιδίως το μείγμα καυσίμου (για παράδειγμα, ημέρες με υψηλή παραγωγή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας τείνουν να έχουν χαμηλότερη τιμή αγοράς Επόμενης Ημέρας), τη χρήση των διασυνδέσεων (εισαγωγές και εξαγωγές) και το επίπεδο της ζήτησης, ενώ καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από την οριακή/ακριβότερη μονάδα που απαιτείται για να καλύψει την ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας, που είναι συνήθως οι μονάδες φυσικού αερίου, ως οι πλέον ευέλικτοι πόροι του Συστήματος.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι στην Ελλάδα το κόστος φυσικού αερίου των ηλεκτροπαραγωγών των μονάδων φυσικού αερίου βασίζεται στην τιμή εκκαθάρισης TTF του προηγούμενου μήνα, σε αντίθεση με τις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες που αγοράζουν φυσικό αέριο και στη spot αγορά.

Το πρώτο οκτάμηνο του 2023, η Ελλάδα κατέγραψε την τέταρτη υψηλότερη μέση τιμή χονδρεμπορικής Αγοράς Επόμενης Μέρας, μετά την Ιταλία, την Μάλτα και την Ιρλανδία, γεγονός που οφείλεται σε σημαντικό βαθμό στην ιδιαίτερα υψηλή μέση τιμή χονδρεμπορικής Αγοράς Επόμενης Μέρας της χώρας τον μήνα Ιανουάριο (201,48€/MWh). Αξίζει να σημειωθεί ότι για τον εν λόγω μήνα η Ελλάδα εμφανίζει την υψηλότερη μέση τιμή χονδρεμπορικής Αγοράς Επόμενης Ημέρας, σε σχέση με τις χώρες οι τιμές των οποίων

δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της Αρχής, με απόκλιση 15€/MWh από την δεύτερη ακριβότερη χώρα (Τουρκία) και απόκλιση 40€/MWh και 49€/MWh, αντίστοιχα, από τις τιμές των γειτονικών χωρών Μελών της Ε.Ε., ήτοι την Ιταλία και την Βουλγαρία.

Η εν λόγω απόκλιση μπορεί να αποδοθεί στην σημαντικά υψηλότερη τιμή του TTF τον Δεκέμβριο του 2022 (119,37€/MWh) η οποία διαμόρφωσε το κόστος των ευέλικτων και ως επί το πλείστον οριακών μονάδων φυσικού αερίου της χώρας για το μήνα Ιανουάριο του 2023. Σημειώνεται ότι η τιμή του TTF για τον μήνα Ιανουάριο του 2023, η οποία καθορίζει το κόστος των αντίστοιχων μονάδων της πλειοψηφίας των ευρωπαϊκών χωρών είναι σημαντικά χαμηλότερη (64,54€/MWh).

Επιπλέον, είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι για τους μήνες Ιούνιο και Ιούλιο του 2023 η Ελλάδα κατέχει την δέκατη πέμπτη θέση αναφορικά με τη μέση τιμή χονδρεμπορικής Αγοράς Επόμενης Μέρας από το σύνολο των τριάντα δύο χωρών, στοιχεία για τις οποίες δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της Αρχής.¹

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετη πληροφόρηση.

Με εκτίμηση,

Ο Αντιπρόεδρος του Κλάδου
Ενέργειας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ.

Αθήνα, 14/09/2023
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΒΑΣΙΛΑΚΗ
Δημήτριος Φούρλαρης

¹ <https://www.rae.gr/parakolouthisi-agonon/evropaikes-agores-xondrikis/map-graph/>

